

Lovisa Wassbäck
Avfall
08-508 465 61
lovisa.wassback@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2008-10-14

Mångdubbla stadens biogasproduktion - använd matavfallet som en resurs. Skrivelse till kommunstyrelsen. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets utlåtande och överlämnar det som svar på kommunstyrelsens remiss.
2. Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Marita Söderqvist
Avdelningschef

Lovisa Wassbäck
Enhetschef

Sammanfattning

Trafik- och renhållningsnämnden har av Kommunstyrelsen fått miljöpartiets skrivelse "Mångdubbla stadens biogasproduktion - använd matavfallet som en resurs" på remiss. Kontoret föreslår att tjänsteutlåtandet överlämnas som svar på remissen.

Remissen

Trafik- och renhållningsnämnden har av Kommunstyrelsen fått miljöpartiets skrivelse "Mångdubbla stadens biogasproduktion - använd matavfallet som en

resurs" på remiss. Yttrande ska inkomma till KF/KS kansli senast 23 oktober 2008. I skrivelsen presenteras miljöpartiets förslag på hur en större andel än idag av matavfallet ska användas för produktion av biogas.

Trafikkontorets synpunkter

Insamling, förbehandling och behandling

Insamling av matavfall som en separat fraktion ligger idag på en förhållandevis låg nivå i Stockholm, jämfört med landet som helhet. Merparten av matavfallet går tillsammans med övriga hushållsopor till förbränning med energiutvinning. Avsikten är dock att de separat insamlade mängderna från framförallt restauranger och storkök ska öka inom de närmaste åren.

I Renhållningsordning för Stockholms kommun anges i delmål 3.2 att minst 35 procent av matavfallet från restauranger, storkök och butiker ska återvinnas genom biologisk behandling senast år 2012. Den mängd som samlades in från dessa verksamheter 2007 motsvarade ca 9 procent av den uppskattade potentialen.

Avfallslämnare	Uppskattad mängd (ton matavfall)	Insamlat 2007 till biologisk behandling (ton) Sthlm 5%, nationellt 18%	Biologisk behandling 2012 enligt plan (ton)
Hushåll	60 000	1 300	6 000
Restauranger, storkök	30 000	2 300	11 000
Livsmedelsbutiker	6 000	1 000	1 000
Totalt	96 000	4 600	18 000

Från de verksamheter som har avfallsquvar kopplad till tank går matavfallet idag till Stockholm Vatten för produktion av biogas till fordon. Det är för närvarande 14 stycken quvar som ger ca 700 ton matavfall per år med en torrsustanshalt på cirka 10 %. På grund av hög installationskostnad för detta system kan det inte förväntas bidra med markant ökade insamlingsmängder.

Matavfall insamlat i kärll från hushåll och verksamheter går idag till SRV återvinning för kompostering respektive rötning. Om insamlingen av matavfall i Stockholm ska bidra till att minska utsläppen av koldioxid bör så stor del som möjligt av det insamlade matavfallet gå till rötning för produktion av fordonsbränsle. För att matavfallet ska kunna tas emot i t ex Stockholm Vattens rötchammare krävs att det förbehandlas till en pumpbar slurry med en torrsustanshalt på ca 10 %. Kapaciteten för att förbehandla insamlat matavfall är idag dock mycket begränsad inom staden såväl som i regionen, och behöver byggas ut för att kunna möta framtida behov. Förslag på hur detta ska lösas utreds gemensamt av Renhållningsverksam-

heterna samt Vatten- och Avloppsverksamheterna i regionen, under hösten 2008 och våren 2009. Till dess att tillräcklig förbehandlingskapacitet finns att tillgå kan insamling ske med skvagnbil, där matavfallet mals i samband med hämtningen. Trafikkontoret avser att undersöka möjligheterna att använda sig av en sådan.

Avfallskvarnar hos hushåll

Stockholm Vattens styrelse beslutade i september i år att slopa avgiften och kravet på registrering för privatpersoner som installerar sköksavfallskvarn kopplad till avloppsnätet. Detta matavfall kommer då att bidra till biogasproduktionen hos Stockholm Vatten. Med den nuvarande inriktningen i lagstiftningen kommer dock inte matavfall insamlat via avfallskvarnar anslutna till avloppsnätet att ingå i det nationella inriktningsmålet som anger att minst 35 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker ska återvinnas genom biologisk behandling senast år 2010. Däremot är det viktigt att framhålla att matavfall som samlas in via avloppsanslutna avfallskvarnar kommer att öka produktionen av biogas.

Potential

I olika kommuner i Sverige ser sammansättningen av hushållsavfallet olika ut. I storstäder som Stockholm har vi en livsstil som ser något annorlunda ut än i de flesta andra städer i Sverige, bl a finns procentuellt mer restauranger och kantiner, varför en betydligt större mängd matavfall uppstår hos dessa än i hushållen. Restaurangernas matavfall är oftast enklare att samla in än det matavfall som finns i hushållen och ger också betydligt mer insamlat per hämtställe, alltså en rationell hantering. Viss osäkerhet råder dock idag huruvida avfall (inklusive matavfall) från restauranger och andra verksamheter kommer att vara kommunens angelägenhet i framtiden. Det bestäms av om ändringar sker i lagstiftningen till följd av Naturvårdsverkets utredning om definitionen av hushållsavfall. Om definitionen ändras bör matavfallet från dessa verksamheter naturligtvis ändå samlas in separat för produktion av biogas och biogödsel, men det faller då utanför kommunens ansvar.

I avfallsplanens delmål anges att ca 10 % av hushållens matavfall bör kunna sorteras ut, på frivillig basis, till år 2012. Att få till stånd en utökad insamling från stadens ca 400 000 villa- och lägenhetshushåll bedöms kräva betydligt större personella och ekonomiska resurser per insamlat ton än insamlingen från verksamheter.

Ekonomiska styrmedel

Avfallstaxan är idag konstruerad så att både enskilda hushåll och verksamheter som väljer att sortera matavfall, och därigenom sänker sin mängd vanliga sopor, gynnas. För verksamheter och flerfamiljshus som sorterar ut matavfall planeras subventioneringen i 2009 års taxa ligga på 40 %. En alltför kraftig subventionering kan riskera att försämra kvaliteten på den insamlade matavfallet, i och med

att även annat avfall kan placeras där för att få en minskad kostnad. För att motverka detta kommer det att vara krav på lås på matavfallsbehållarnas inkast i 2009 års taxa.

Trafikkontorets kostnader för separat insamling och behandling av matavfallet bedöms inom överskådlig framtid vara lika kostsam eller något dyrare än nuvarande insamling och behandling av hushållsavfall.

Naturgas

Eftersom biogasdrivna tunga fordon endast kan använda gas som drivmedel, har kapacitet i form av naturgasbackup etablerats i regionen för att garantera att t ex bussar och sopbilar alltid kan tankas, så de kan utföra sina uppdrag. När tillgången på biogas är så stabil att brist inte uppstår, kommer naturgasinblandningen att fasas ut. Naturgasen bör dock bara vara ett komplement och fokus bör ligga på en ökad produktion av biogas.

Kontorets svar på miljöpartiets yrkanden

De yrkanden som avser Svenska Bostäder och Stockholm Vatten kommenteras inte av Trafikkontoret avdelning Avfall, då avdelningen inte har någon rådighet över dessa eventuella beslut.

Trafikkontoret avser att arbeta vidare med att i första hand nå de mål gällande matavfallsinsamling som antagits i avfallsplan och miljöprogram. I samband med framtagande av ny avfallsplan, gällande från 2013, kommer målen att ses över.

Trafikkontoret bedömer att den differentiering som finns inbyggd i taxan idag är på rätt nivå för att stimulera utsortering av matavfall och ändå inte öka risken för felsortering.

Trafikkontoret avdelning Avfall avser att även fortsättningsvis delta i det regionala samarbetet med att utreda möjligheterna att etablera förbehandlingsanläggning i regionen.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Slut